

KARAKTERISTIK AF DE BEDSTE SMÅGRISEPRODUCENTER

NOTAT NR. 1629

Analyse af smågriseproducenternes regnskaber viser, at fremstillingsprisen er afgørende for at opnå god økonomi i smågriseproduktionen.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION, DEN RULLENDE AFPRØVNING

FORFATTER: THOMAS ØRNBØL PEDERSEN & FINN UDESEN

UDGIVET: 29. NOVEMBER 2016

Dyregruppe: Smågrise

Fagområde: Økonomisk analyse

Sammendrag

SEGES Videncenter for Svineproduktion har undersøgt, hvad der karakteriserer de bedste smågriseproducenter. Til identifikation af de bedste smågriseproducenter anvendes en klassisk kvadrantanalyse med udgangspunkt i smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. produceret smågris. Svineproducenter, rådgivere og andre interessenter kan anvende undersøgelsens resultater til at vurdere enkeltbedrifters konkurrenceposition og branchens tilstand som helhed.

På baggrund af de udførte analyser kan det konkluderes, at de smågriseproducenter, der tjener mest pr. smågris, er dem, der først og fremmest formår at have en lav fremstillingspris. Analyserne har vist, at placeringen på omkostningsaksen er vigtigere for et godt resultat end placeringen på prisaksen, da forskellen i indtjeningssevne og andre karakteriserende variable hovedsageligt var afhængig af placeringen på omkostningsaksen. Smågriseprisen er naturligvis også vigtig, men for den enkelte producent er det fremstillingsprisen, der bør være i fokus. Dette resultat viser altså, at den enkelte producent har stor indflydelse på årets resultat, da fremstillingsprisen i høj grad består af omkostninger, der kan styres i den daglige drift.

Nøgletallene; overskudsgrad, dækningsgrad og kapacitetsgrad er særligt brugbare til at belyse bedriftens fokusområder i forsøget på at optimere fremstillingsprisen i den daglige drift. Det er dog ikke nok at fokusere på optimering af den daglige drift, der skal også tages højde for bedriftens rentabilitet. Dette kan belyses ved hjælp af afkastningsgraden, som dog er misvisende, hvis mange af driftsaktiverne lejes. Tidligere analyser har vist, at overskudsgraden er et godt supplement til afkastningsgraden i disse tilfælde.

Analysen har også vist, at de størrelsesøkonomiske fordele ikke umiddelbart er større, end at det sagtens kan lade sig gøre at have en lav fremstillingspris, selv om man er en relativt lille producent.

Baggrund

Hvad karakteriserer de bedste smågriseproducenter og hvordan identificeres disse? For den enkelte bedrift kan sammenligning og benchmarking i forhold til andre producenter være meget værdifulde. Det kan være med til at fremhæve, hvor det daglige fokus skal være i forsøget på at forbedre og optimere driften. Samtidig kan det give et billede af, hvad den enkelte bedrift er særligt god til sammenlignet med andre.

En karakteristik af smågriseproducenter giver også et billede af den umiddelbare situation for den specifikke driftsgren, som kan være grundlag for vurdering af nye projekter og lignende. Den kortsigtede udvikling for smågriseproducenter er her i fokus, da analysen omfatter årene fra 2013 til 2015. For en mere langsigtet analyse bør flere år medtages.

Formålet med denne undersøgelse er ved hjælp af en nuanceret udvælgelsesmekanisme at identificere og beskrive de bedste smågriseproducenter. Hovedspørgsmålet er altså:

- Hvad kendetegner de smågriseproducenter med den bedste økonomi?

Desuden præsenteres forskellige økonomiske nøgletal, som kan bruges til at identificere, hvad den enkelte bedrift kan gøre for at forbedre sig på de centrale parametre, som her er udvalgt.

Materiale og metode

Data til analysen er udtrukket fra økonomidatabasen med driftsregnskaber og driftsgrensanalyser fra perioden 2013 til 2015. Kriterierne til regnskaberne i datasættet var:

1. Bedriften er defineret som smågriseproducent
2. Over 200 årssøer
3. Ingen nævneværdig indtjening fra andre driftsgrene ud over planteavl
4. Driftsgrensanalyse for smågrisedelen.

I tabel 1 ses antallet af regnskaber, der ligger til grund for analysen. Nogle bedrifter indgår mere end en gang, da de har fået udarbejdet driftsgrensanalyse i mere end et år. Som udgangspunkt er dette dog ikke et problem, da den primære interesse ligger i at vise, hvad der kendetegner en god smågriseproducent.

Tabel 1. Antal regnskaber i analysen

	2013	2014	2015	I alt
Antal regnskaber	303	247	231	781

Udgangspunktet i dette notat er den identifikationsmodel, der er blevet udviklet til at karakterisere de bedste slagtesvineproducenter i Notat nr. 1627 [1]. Den primære identifikationsmekanisme er således en kvadrantanalyse med smågrisepris og fremstillingspris pr. smågris på de to akser (se definitioner i næste afsnit). En yderligere beskrivelse af selve metoden bag kvadrantanalysen fremgår af Notat nr. 1627 [1].

Kvadrantafrænsningen er foretaget på baggrund af gennemsnittet af henholdsvis smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. produceret smågris for hvert år. Grænserne er derfor flydende fra år til år. Grænserne er defineret på denne måde for at tage højde for de årlige udsving i omkostninger og priser. En alternativ inddelingsnøgle er medianen, som er mere robust overfor skæve fordelinger. Her er gennemsnittet valgt frem for medianen, da forskellen på de to er marginal, og fordi man på denne måde undgår at tage stilling til, hvilken gruppe median-bedriften skal tilhøre.

Der er beregnet gennemsnit af en lang række økonomiske parametre for hver af de fire grupper i kvadrantanalysen, for at belyse hvad der karakteriserer de forskellige kvadranter (karakteriserende variable). Tabeller med denne information ses i Appendiks. De centrale økonomiske parametre er listet nedenfor:

- Afkastningsgrad
- Overskudsgrad
- Fortjeneste pr. produceret smågris
- Driftsresultat pr. årsso for hele bedriften
- Årets resultat pr. årsso for driftsgrenen
- Producerede smågrise pr. årsso.

Ejeraflønningen er sat til 300.000 kr. på årsbasis uafhængig af størrelsen af bedriften eller andre forhold, når driftsregnskaberne analyseres, da der ikke eksisterer en generel metode til bestemmelse af denne. Dette gøres for at sikre, at hele arbejdsindsatsen er aflønnet. Når der regnes på driftsgrensdata, anvendes den ejeraflønning, der er opgivet specifikt for denne driftsgren for den enkelte bedrift.

På grund af store forskelle i aktivstrukturen mellem producenter der ejer, og producenter der lejer, holdes rene lejere ude af analysen, når aktiverne indgår i nøgletallene. Rene lejere er defineret som bedrifter, hvor værdien af fast ejendom er angivet til under 1 mio. kr. Der er desuden foretaget beregninger af produktionsmæssige parametre, som alene vedrører planteavlsdelen. Disse er naturligvis kun beregnet for bedrifter med et opgivet landbrugsareal.

Der foretages også statistiske test af uafhængigheden mellem gennemsnittene i de enkelte grupper. Disse test udføres som en test af to stikprøvers gennemsnit mod hinanden (t-test). Denne form for test stiller visse krav til data. Den afgørende antagelse er, at fordelingen af de forskellige parametre kan approksimeres til normalfordelingen. Da mange af de analyserede variable generelt ikke kan antages at være normalfordelt, er der også foretaget ikke-parametriske test på medianen, for at sikre at der ikke konkluderes på test, hvor antagelserne ikke er opfyldt. En ikke-parametrisk test stiller ikke lige så stærke krav til data og er derfor mere robust overfor skæve fordelinger. I denne analyse anvendes Wilcoxon's rank-sum test, som er den ikke-parametriske analog til en t-test.

Fremstillingspris og smågrisepris

Fremstillingsprisen er defineret i driftsgrensanalysen som summen af alle omkostninger fratrukket dyreomsætning, andre landbrugsindtægter og besætningsforskydningseffekt:

- Alle omkostninger: Stykomkostninger + kapacitetsomkostninger + kapitalomkostninger
- Dyreomsætning: Salg af slagtesvin + salg af andre svin + køb af grise
- Andre landbrugsindtægter: Andre landbrugsindtægter + husdyrgødning
- Besætningsforskydningseffekt: Besætningsforskydning – værdiændring.

Det er således alle direkte og indirekte omkostninger, der tilgår til årets produktion. Dette divideres med antal producerede smågrise for at opnå fremstillingsprisen pr. produceret smågris.

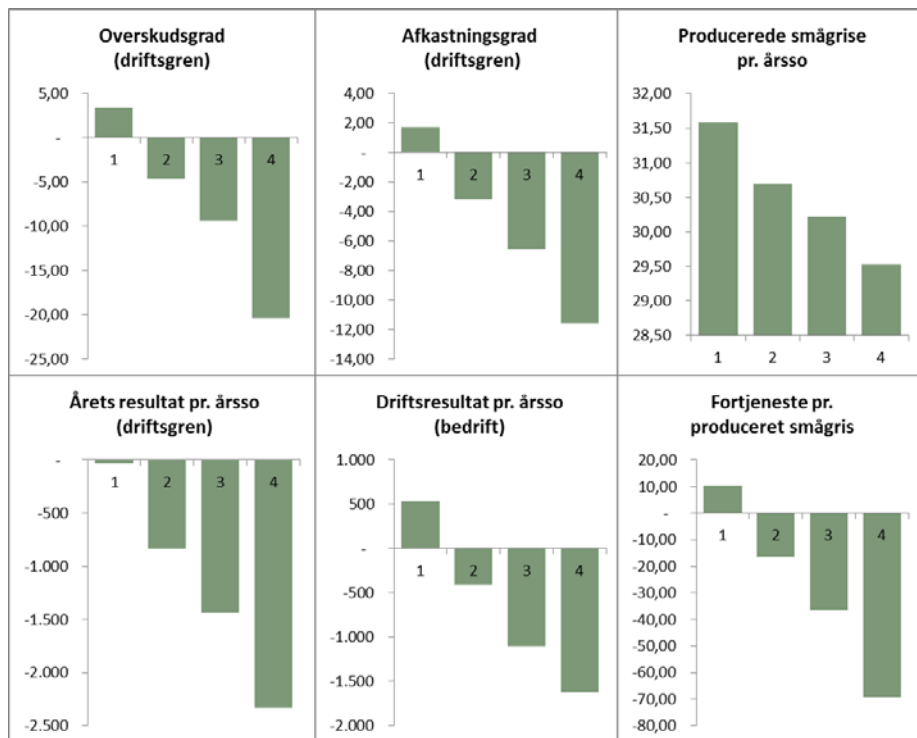
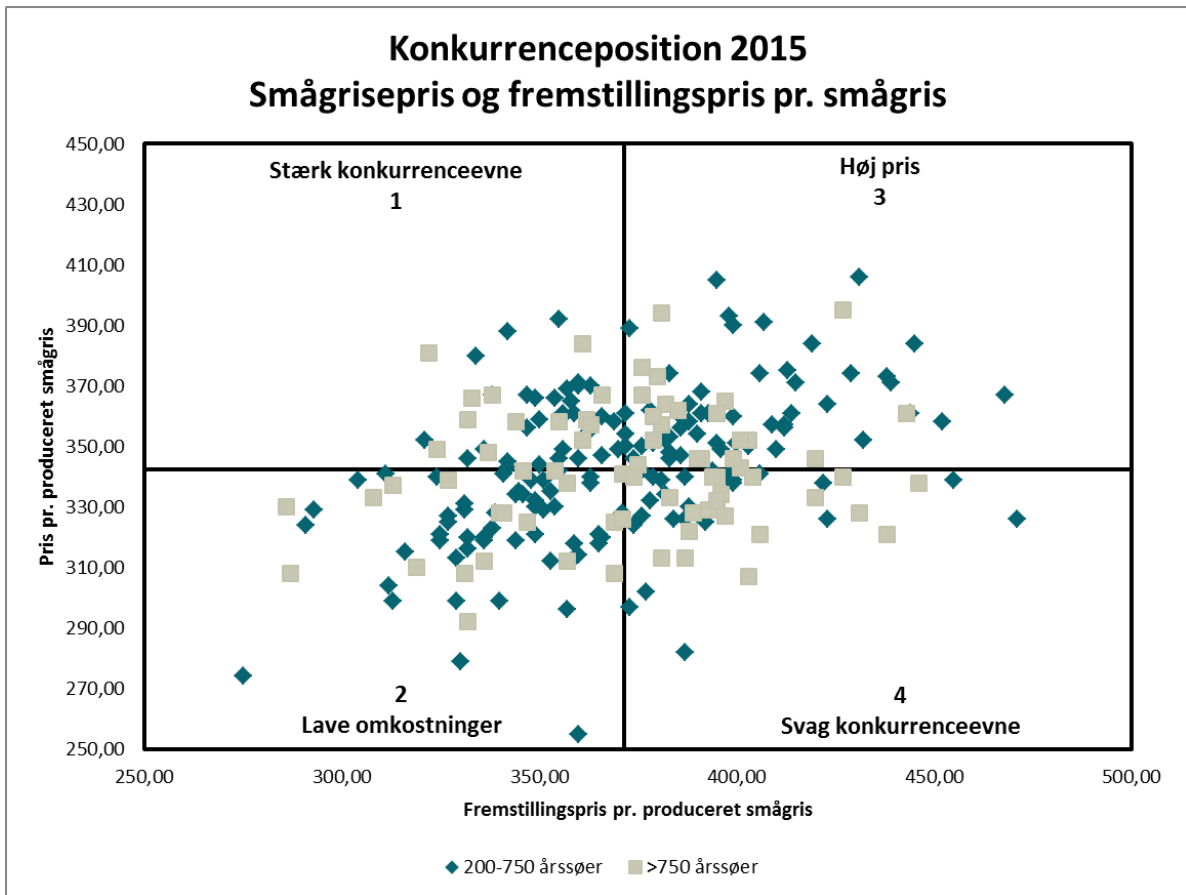
Smågriseprisen er baseret på årets indtjening fra salg/overførsel af smågrise. Det er således årets gennemsnitlige smågrisepris for den enkelte bedrift.

Resultater og diskussion

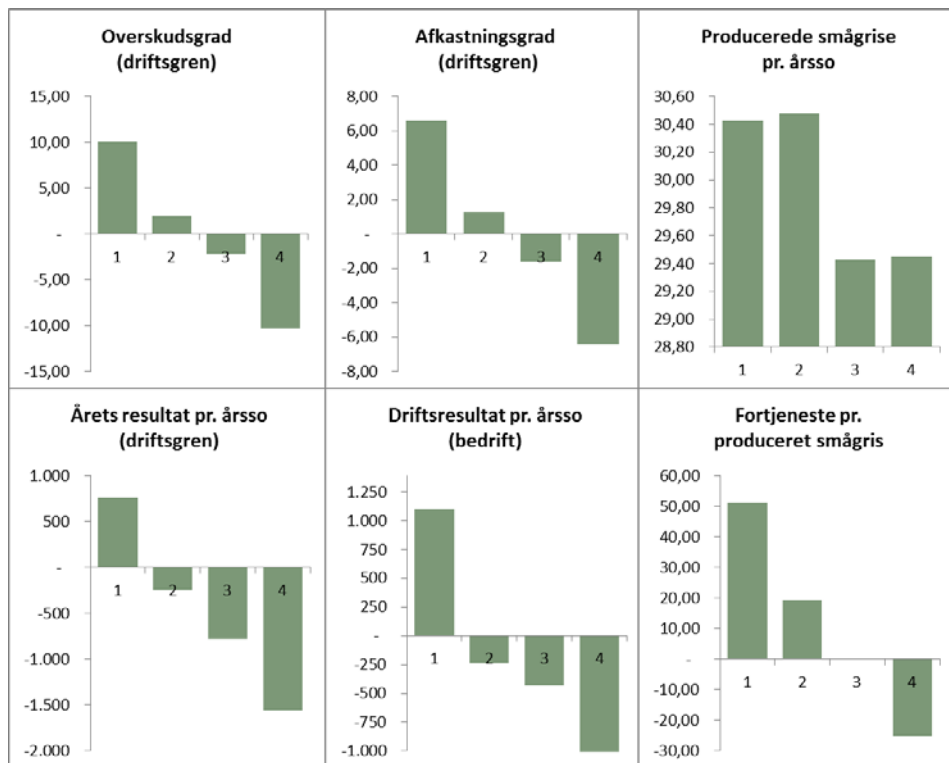
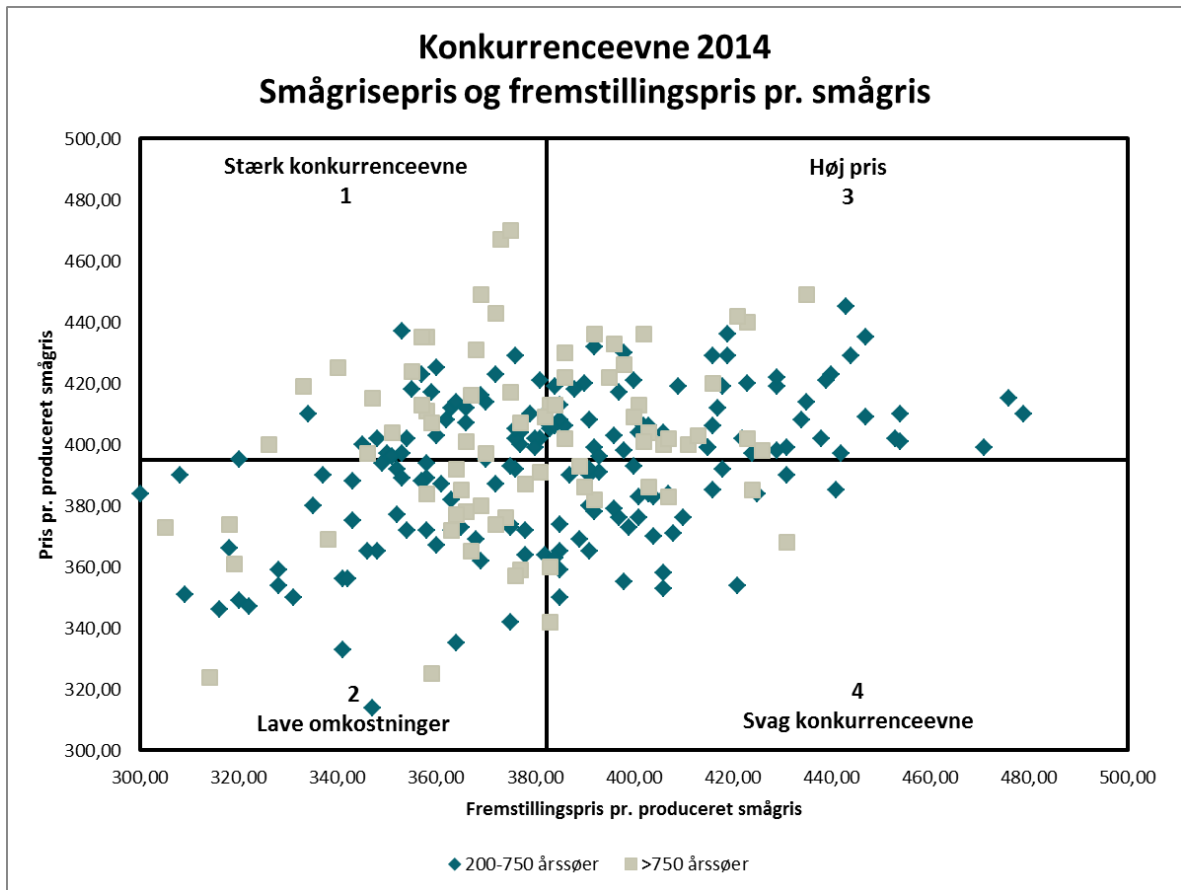
Punktdiagrammer for årene 2013 til 2015 ses i figur 1-3. Under hvert diagram ses også et histogram, som illustrerer fordelingen i et udvalg af de mest centrale karakteriserende variable (alle karakteriserende variable kan findes i appendiks). Kvadrantgrænserne er vist i tabel 2.

Tabel 2. Kvadrantgrænser for punktdiagrammerne for årene 2013-2015

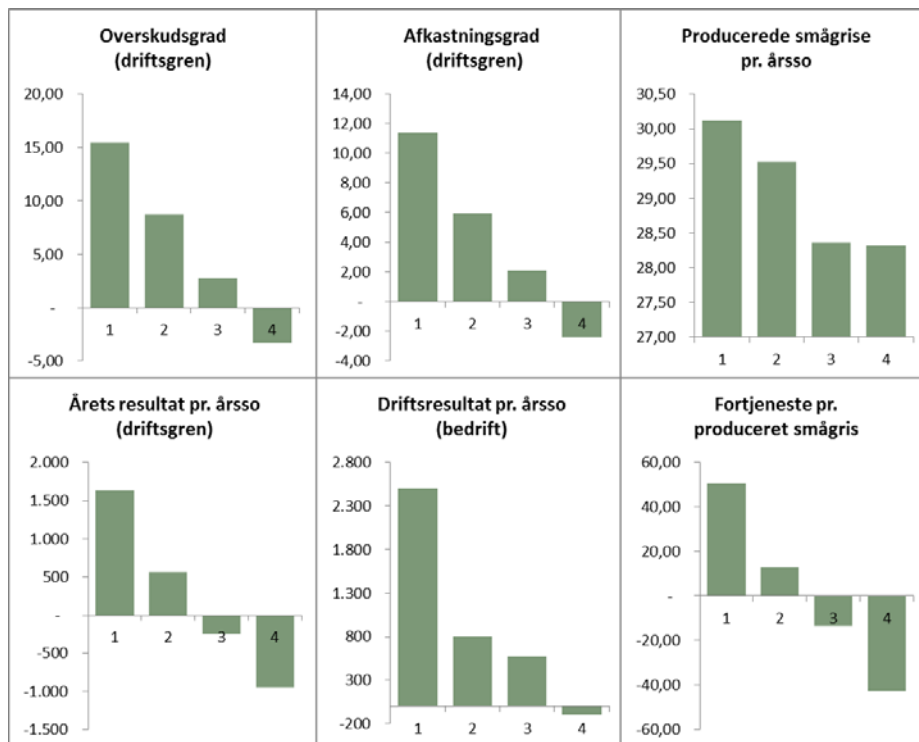
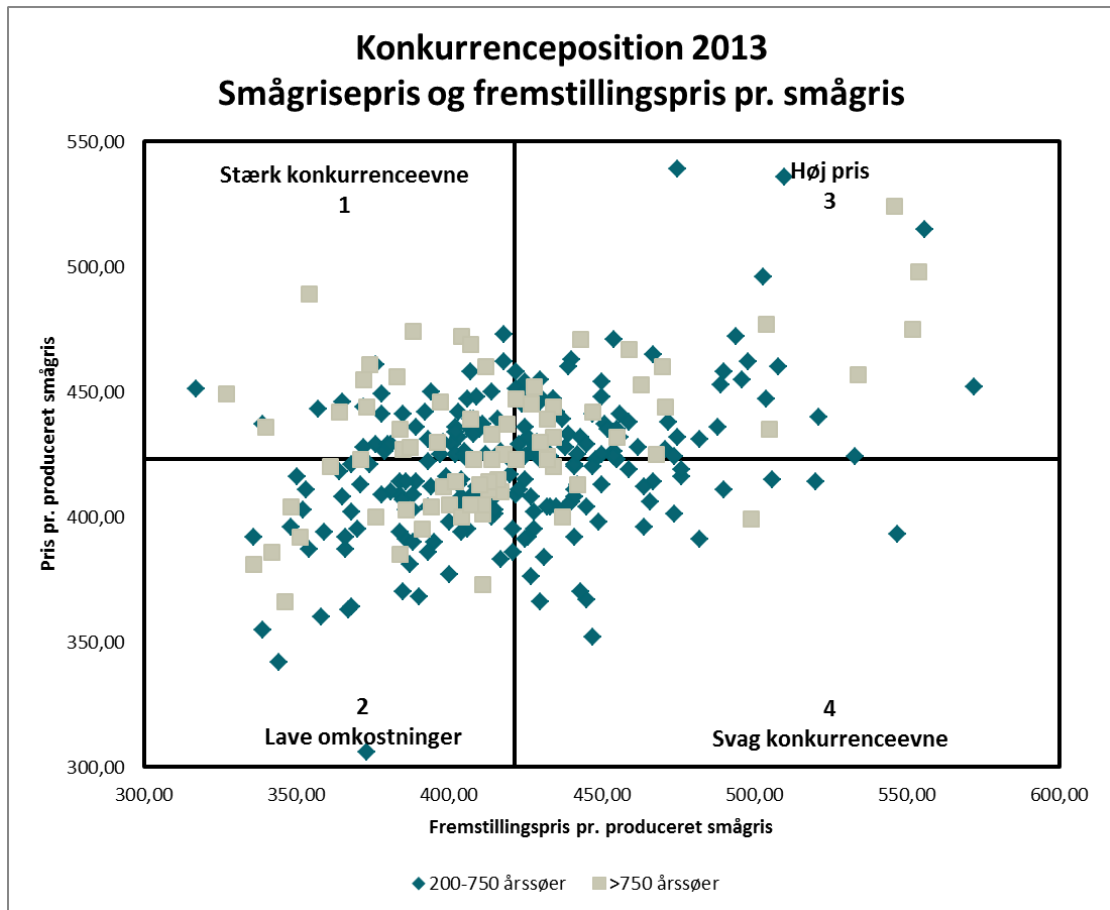
	2013	2014	2015
Pris pr. smågris	423,38	395,00	343,23
Fremstillingspris pr. smågris	420,77	382,33	371,21

Figur 1: Punktdiagram for pris og fremstillingspris pr. smågris i 2015 samt histogram over udvalgte økonomiske parametre. Kvadrantgrænserne er defineret ud fra gennemsnittet af prisen og fremstillingsprisen pr. produceret smågris og er henholdsvis 343,23 kr. og 371,21 kr.

Figur 2: Punktdiagram for pris og fremstillingspris pr. smågris i 2014 samt histogram over udvalgte økonomiske parametre. Kvadrantgrænserne er defineret ud fra gennemsnittet af prisen og fremstillingsprisen pr. produceret smågris og er henholdsvis 395,00 kr. og 382,33 kr.

Figur 3: Punktdiagram for pris og fremstillingspris pr. smågris i 2013 samt histogram over udvalgte økonomiske parametre. Kvadrantgrænserne er defineret ud fra gennemsnittet af prisen og fremstillingsprisen pr. produceret smågris og er henholdsvis 423,38 kr. og 420,77 kr.

I punktdiagrammerne skelnes der mellem producenter med mellem 200 og 500 årssøer, og producenter med mere end 750 årssøer. Dette er gjort for at illustrere eventuelle størrelsesøkonomiske forskelle. Det er dog tydeligt, at begge størrelsesgrupper spreder sig over alle kvadranterne, hvilket betyder, at størrelsesøkonomiske fordele ikke er afgørende for at opnå en lav fremstillingspris.

Under punktdiagrammerne i figur 1-3 illustreres udvalgte karakteriserende variable ved hjælp af histogrammer. Datagrundlaget for disse i 2015 er vist i tabel 3 (alle karakteriserende variable ses i Appendiks).

Tabel 3. Tabellen viser gennemsnittet af udvalgte karakteriserende variable for 2015 (se appendiks). Allekolonnen viser årgennemsnittet, mens de fire kolonner længst til højre angiver gennemsnittet i hver kvadrant

Karakteriserende variable 2015					
	Alle	1	2	3	4
Overskudsgrad, driftsgren	-7,70	3,41	-4,67	-9,32	-20,37
Afkastningsgrad, driftsgren ¹	-4,87	1,74	-3,16	-6,55	-11,58
Fortjeneste pr. produceret smågris ³	-27,98	10,47	-16,33	-36,49	-69,20
Driftsresultat pr. årssø ²	-684	534	-406	-1.102	-1.624
Årets resultat pr. årssø, driftsgren	-1.166	-30	-837	-1.436	-2.333
Årssøer	681	712	680	616	755
Producerede smågrise	20.862	22.577	20.912	18.687	22.491
Producerede grise pr. årssø	30,48	31,59	30,69	30,22	29,53

1. Rene lejere, defineret som bedrifter med fast ejendom < 1 mio., er ikke med i denne beregning.

2. Ejer løn er ikke fratrukket denne post

3. Fortjeneste pr. produceret smågris er defineret som forskellen på smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. smågris.

Helt overordnet er den gennemgående trend for alle årene, at gennemsnittenes størrelse følger den numeriske rækkefølge. Det er præcis det histogrammerne illustrerer ved deres trappelignende form. Det vil eksempelvis sige, at bedrifterne i gruppe 1 har den højeste gennemsnitlige overskudsgrad, mens bedrifterne i gruppe 4 har den laveste. Dette gør sig gældende for både de centrale nøgletal som overskudsgraden og afkastningsgraden, men også for den rå indtjening karakteriseret ved driftsresultatet pr. årssø for hele bedriften og årets resultat pr. årssø for driftsgrenen alene. De centrale økonomiske parametre følger alle denne trend, uagtet om de beregnes på driftsgrensniveau eller for hele bedriften. De centrale nøgletal er beskrevet i et særskilt afsnit.

En anden væsentlig ting, som de karakteriserende variable afslører, er, at bedrifterne i gruppe 1 og 2 generelt scorer over gennemsnittet, mens bedrifterne i gruppe 3 og 4 generelt scorer under gennemsnittet. Det er et iøjnefaldende resultat, da det viser, at lave omkostninger er vigtigere for et godt resultat end høje smågrisepriser. Dette indikerer altså, at det er bedre at ligge i gruppe 2 end i gruppe 3, på trods af at pris og omkostninger matches i størrelse i begge disse grupper. I tabel 3 ses det, at fortjenesten pr. smågris er væsentlig lavere i gruppe 3 sammenlignet med gruppe 2. Der er

altså flest bedrifter i gruppe 3, som har en højere fremstillingspris end den opnåede smågrisepris, og derfor får en negativ fortjeneste.

De centrale nøgletal

De centrale nøgletal, som er udvalgt her, kan både regnes på driftsgrensniveau og på bedriftsniveau. Disse nøgletal kan bruges til at opsplitte de mange elementer i fremstillingsprisen, således at den enkelte bedrifts fokusområder lettere kan identificeres. I arbejdet med disse nøgletal bør der både være fokus på niveau og udvikling, i den forstand at niveauet/størrelsen sammenlignes med driftsgrenens gennemsnit, og udviklingen for den enkelte bedrift sammenlignes over flere år.

$$\text{Afkastningsgrad} = \frac{\text{Resultat af primær drift} + \text{Afkoblet EUstøtte} + \text{Ejerløn} + \text{Nettoforpagtning}}{\text{Landbrugsaktiver}}$$

Afkastningsgraden er typisk et mål for rentabilitet, som kan sammenlignes med markedrenten. Dette nøgletal har dog en række begrænsninger, som gør det svært at anvende, når der sammenlignes på tværs af bedrifter. Afkastningsgraden beregnes nemlig ud fra de ejede driftsaktiver, men da det ikke er alle bedrifter, der ejer alle sine produktionsanlæg, vil dette nøgletal ofte være misvisende og i nogle tilfælde ikke muligt at beregne (når landbrugsaktiver er lig 0). For yderligere beskrivelse af denne problemstilling se Notat nr. 1627 [1].

$$\text{Overskudsgrad} = \frac{\text{Resultat af primær drift} + \text{Afkoblet EUstøtte} + \text{Ejerløn} + \text{Nettoforpagtning}}{\text{Bruttoudbytte}}$$

Overskudsgraden er det primære mål for indtjeningsevnen. Dette nøgletal viser, hvor god den enkelte bedrift er til at omdanne omsætning til indtjening. En positiv overskudsgrad viser altså, at der er penge i overskud til forrentning af den investerede kapital. Derfor kan overskudsgraden bruges som supplement til afkastningsgraden, når denne ikke kan beregnes eller er misvisende.

$$\text{Dækningsgrad} = \frac{\text{Dækningsbidrag}}{\text{Bruttoudbytte}}$$

Dækningsgraden er et mål for udnyttelsen af stykomkostningerne. Dækningsgraden viser, hvor stor en del af bruttoudbyttet der resterer til dækning af de øvrige omkostninger. En høj dækningsgrad indikerer høj udnyttelse af stykomkostningerne i den daglige drift.

$$\text{Kapacitetsgrad} = \frac{\text{Dækningsbidrag}}{\text{Kapacitetsomkostninger} + \text{Ejerløn}}$$

Kapacitetsgraden viser forholdet mellem dækningsbidraget og kapacitetsomkostningerne.

Kapacitetsgraden viser, hvor mange gange dækningsbidraget kan dække kapacitetsomkostningerne. Jo højere kapacitetsgrad desto bedre. En kapacitetsgrad over 1 betyder, at der er midler tilovers til at dække renterne.

Overordnet set viser kvadrantanalysen blandt andet, at størrelsen af disse nøgletal er afgørende for, hvor den enkelte bedrift placeres sig i diagrammet. Således er disse nøgletal gode indikatorer for, hvilke områder den enkelte bedrift skal have fokus på for at forbedre sin konkurrenceposition. Befinder man sig i gruppe 3, er det klart, at man skal nedbringe fremstillingsprisen for at bevæge sig mod gruppe 1. Fremstillingsprisen er imidlertid en sum af mange forskellige omkostninger. De nøgletal, der er beskrevet ovenfor, kan vise, hvilke omkostninger der skal fokuseres særligt på i forbedringsprocessen for den enkelte bedrift.

Relation til planteavl

Mange af de analyserede smågriseproducenter har også en anden driftsgren, nemlig planteavl. Det er derfor også interessant at se på, hvad kvadrantanalysen fortæller om sammenhængen mellem produktionen i staldene og produktionen i marken. Kvadrantinddelingen er foretaget på baggrund af tal fra smågriseproduktionen alene og siger derfor ikke nødvendigvis noget om, hvor dygtig den enkelte producent er til planteavl. Denne del af analysen vil udelukkende være summarisk, da datagrundlaget til beskrivelse af planteavlsdelen er meget begrænset i denne analyse.

De økonomiske parametre, som det er muligt at isolere ud fra driftsregnskaberne for producenter med begge driftsgrene, er:

- Dækningsbidrag mark pr. ha
- Dækningsgrad mark
- Landbrugsareal ha
- Bruttoudbytte mark pr. ha
- Stykomkostninger mark pr. ha.

Der er beregnet gennemsnit for de ovenstående parametre for hver gruppe som en del af de karakteriserende variable (tallene ses i Appendiks).

Grundlæggende er det ikke muligt at identificere nogen klar sammenhæng mellem placering i kvadrantanalysen og planteavlsdelen. Dette er dog ikke en oplysning uden værdi, da det viser, at de bedste smågriseproducenter ikke nødvendigvis også er de bedste planteavlere. Tvært imod er dækningsgraden for marken højest for gruppe 3 og 4 i både 2013 og 2015. Det kan være en indikation af, at den enkelte landmand sjældent er virkelig god til begge driftsgrene. Det kan også skyldes, at de bedste smågriseproducenter er dem, der fokuserer mest på denne driftsgren og ligeledes for de bedste planteavlere. Som sagt er datagrundlaget ikke godt nok til at sige noget endegyldigt om denne sammenhæng.

Statistiske test

Der er foretaget statistiske test af gennemsnit i de forskellige grupper samt kontroltest ved hjælp af medianen. Test på gennemsnit er stærkere end test på medianen, men test på gennemsnit kræver symmetriske fordelinger. Det er ikke altid rimeligt at antage, at data fordeler sig symmetrisk, og derfor foretages der kontroltest ved hjælp af medianen. Mediantest er ikke-parametriske, og derfor mere robuste overfor skæve fordelinger.

Der testes på forskellen i henholdsvis gennemsnit og median mellem grupperne i numerisk rækkefølge og for 1 og 2 samlet mod 3 og 4 samlet samt for 1 og 3 samlet mod 2 og 4 samlet. Her fremstilles kun resultaterne for 2015, men generelt har resultaterne over alle analyseårene vist samme tendenser. Først testes selve modellen. Der testes altså for, om der er en statistisk sikker forskel på henholdsvis smågrisepris og fremstillingspris pr. produceret smågris i de forskellige grupper. Resultatet af disse test ses i tabel 4 og 5.

Tabel 4. Tabellen viser forskellen mellem gennemsnittet af prisen og fremstillingsprisen pr. smågris for grupperne i numerisk rækkefølge i 2015. I parenteserne angives desuden resultatet af en test af, om der er forskel på gennemsnittet af de to anførte grupper (t-test). (***), (**), (*) indikerer signifikansniveau på henholdsvis 1, 5 og 10 procentniveau. IS betyder ikke signifikant

2015	Forskel i gennemsnittet					
	1 mod 2	3 mod 4	1 mod 3	2 mod 4	1 og 2 mod 3 og 4	1 og 3 mod 2 og 4
Smågrisepris (kr.)	39 (***)	34 (***)	-2 (IS)	-7 (**)	-13 (***)	37 (***)
Fremstillingspris pr. smågris (kr.)	12 (***)	1 (IS)	-49 (***)	-60 (***)	-56 (***)	19 (***)

Tabel 5. Tabellen viser forskellen mellem medianen af prisen og fremstillingsprisen pr. smågris for grupperne i numerisk rækkefølge i 2015. I parenteserne angives desuden resultatet af en test af, om der er forskel på medianen af de to anførte grupper (Wilcoxon rank-sum test). (***), (**), (*) indikerer signifikansniveau på henholdsvis 1, 5 og 10 procentniveau. IS betyder ikke signifikant

2015	Forskel i medianen					
	1 mod 2	3 mod 4	1 mod 3	2 mod 4	1 og 2 mod 3 og 4	1 og 3 mod 2 og 4
Smågrisepris (kr.)	34 (***)	28 (***)	-1,5 (IS)	-7,5 (***)	-12 (***)	32 (***)
Fremstillingspris pr. smågris (kr.)	14 (***)	1 (IS)	-40 (***)	-53 (***)	-48 (***)	21,5 (***)

Som udgangspunkt bør antagelsen være, at der ikke nødvendigvis er forskel på gennemsnit og median, når smågriseprisen sammenlignes horisontalt (det vil sige 1 mod 3 og 2 mod 4) grundet modellens opbygning. Tilsvarende er forventningen, at der ikke nødvendigvis er en forskel, når

fremstillingsprisen sammenlignes vertikalt (det vil sige 1 mod 2 og 3 mod 4). I tabel 4 og 5 er de vigtigste resultater fremhævet med mørk baggrundsfarve. De vigtigste resultater viser alle en statistisk sikker forskel, både for gennemsnit og median og samme resultat gælder alle år. Anvendelsen af modellen beror altså på et statistisk sikkert grundlag. Det er klart, at nogle bedrifter ligger meget tæt på kvadrantgrænserne, og at der derfor ikke er en statistisk sikker forskel på, om de placeres i den ene eller den anden kvadrant. Men da hele denne analyse beror på gennemsnitsbetragtninger, er det tilstrækkeligt at påvise, at gennemsnittene adskiller sig klart fra hinanden.

For at sikre at der er en statistisk sikker forskel på gennemsnittet af de karakteriserende variable, som har vist stærke tendenser over alle år, testes disse gennemsnit mod hinanden på samme måde som ovenfor. Der foretages også test af forskellen i medianen for at gøre resultaterne robuste overfor skæve fordelinger. Resultatet for et udvalg af disse test ses i tabel 6 og 7. Yderligere testresultater ses i Appendiks for 2015. Der er kun rapporteret test for 2015, men de generelle linjer er helt i tråd med billedet i 2015, nemlig at langt de fleste forskelle er statistisk sikre for både gennemsnit og median på selv meget lave signifikansniveauer.

Tabel 6. Tabellen viser forskellen mellem gennemsnittet af udvalgte karakteriserende variable for grupperne i numerisk rækkefølge i 2015. I parenteserne angives desuden resultatet af en test af, om der er forskel på gennemsnittet af de to anførte grupper (t-test). (***), (**), (*) indikerer signifikansniveau på henholdsvis 1, 5 og 10 procentniveau

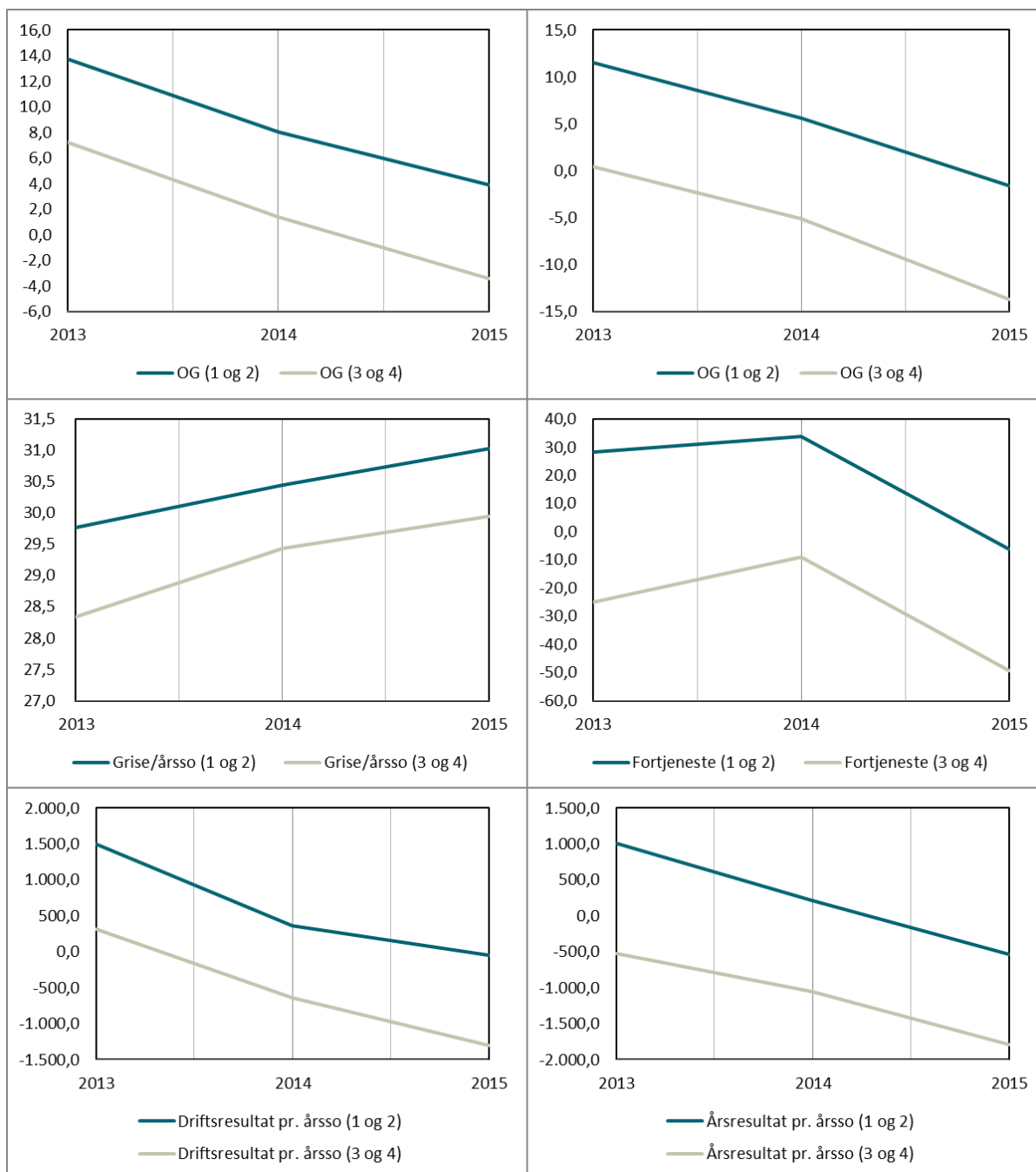
2015	Forskel på gennemsnit		
	2 mod 3	1 og 2 mod 3 og 4	1 og 3 mod 2 og 4
Overskudsgrad (driftsgren)	4,6 (***)	12,1 (***)	6,3 (***)
Overskudsgrad (bedrift)	3,8 (***)	7,3 (***)	2,7 (**)
Fortjeneste pr. smågris	20,2 (***)	43,1 (***)	18,3 (***)
Driftsresultat pr. smågris	696 (***)	1254 (***)	401 (*)

Tabel 7. Tabellen viser forskellen mellem medianen af udvalgte karakteriserende variable for grupperne i numerisk rækkefølge i 2015. I parenteserne angives desuden resultatet af en test af, om der er forskel på medianen af de to anførte grupper (Wilcoxon rank-sum test). (***), (**), (*) indikerer signifikansniveau på henholdsvis 1, 5 og 10 procentniveau

2015	Forskel på median		
	2 mod 3	1 og 2 mod 3 og 4	1 og 3 mod 2 og 4
Overskudsgrad (driftsgren)	4,8 (***)	9,9 (***)	5,5 (***)
Overskudsgrad (bedrift)	3,5 (***)	6,9 (***)	2,35 (**)
Fortjeneste pr. smågris	16,5 (***)	41 (***)	21,5 (***)
Driftsresultat pr. smågris	516 (**)	1049 (***)	297 (**)

I tabel 6 og 7 er det tydeligt at se, at forskellen på grupperne er størst, når de grupperes horisontalt (1 og 2 mod 3 og 4) frem for vertikalt (1 og 3 mod 2 og 4) og alle testene viser en statistisk sikker forskel i både gennemsnit og median. Dette bekræfter det resultat, som blev fundet tidligere, nemlig at en lav fremstillingspris er vigtigere for en god økonomi end en høj smågrisepris. Eksempelvis er forskellen i fortjenesten pr. smågris omtrent dobbelt så stor for den horisontale gruppering på fremstillingsprisen sammenlignet med den vertikale gruppering (markeret med mørk baggrundsfarve i tabellerne). Denne tendens er gældende for alle centrale nøgletal over alle år. Tabel 6 og 7 viser også forskellen på gruppe 2 og 3, som er et centralt element i at understøtte resultatet, som er beskrevet ovenfor. Her er alle forskelle også statistisk sikre. Dette er interessant, da variabelen; fortjeneste burde være ens i de to grupper, såfremt bedrifterne fordeler sig ligeligt i kvadranten, da pris og omkostninger matches i størrelse. Det er dog ikke tilfældet her, hvor tabel 6 viser, at fortjenesten i gennemsnit er 20,2 kr. højere i gruppe 2 pr. producerede smågris sammenlignet med gruppe 3 i 2015. Dette tal er henholdsvis 26,2 kr. og 19,4 kr. i 2013 og 2014. Dette resultat sammenholdt med det faktum, at langt de fleste økonomiske parametre er statistisk sikkert bedre for gruppe 2 end for gruppe 3, medfører altså, at der er statistisk belæg for at sige, at en lav fremstillingspris er vigtigere for et godt resultat end en høj smågrisepris.

For at vise resultatet af testene illustreres udviklingen i gennemsnittet af udvalgte økonomiske parametre for gruppe 1 og 2 samlet plottet imod gruppe 3 og 4 samlet i figur 4. Driftsregnskabstallene ses på venstre side og driftsgrenstallene ses på højre side. Den mørke linje er gennemsnittet af de bedrifter, der ligger i gruppe 1 og 2, mens den lyse linje er gennemsnittet af de bedrifter, der ligger i gruppe 3 og 4. Her ses det tydeligt, at 1 og 2 generelt er højere end 3 og 4 på alle parametre. Dette understøtter altså resultatet, der siger, at omkostningsaksen er vigtigere end prisaksen i forhold til at skabe et godt resultat.

Figur 4: Udviklingen i gennemsnittet af henholdsvis overskudsgraden, grise pr. årsso og driftsresultat pr. årsso for bedriften og overskudsgraden, fortjenesten og årsresultatet for driftsgrenen, for bedrifter i gruppe 1 og 2 samlet (mørk) og gruppe 3 og 4 samlet (lys). Graferne på venstre side er på bedriftsniveau mens graferne er højre side er fra driftsgrensanalysen.

Konklusion

På baggrund af de udførte analyser kan det konkluderes, at de smågriseproducenter, der tjener mest pr. smågris, er dem, der først og fremmest formår at have en lav fremstillingspris. Analyserne har vist, at placeringen på omkostningsaksen er vigtigere for et godt resultat end placeringen på prisaksen, da forskellen i indtjeningsevne og andre karakteriserende variable hovedsageligt var afhængig af placeringen på omkostningsaksen. Smågriseprisen er naturligvis også vigtig, men for den enkelte

producent er det fremstillingsprisen, der bør være i fokus. Dette resultat viser altså, at den enkelte producent har stor indflydelse på årets resultat, da fremstillingsprisen i høj grad består af omkostninger, der kan styres i den daglige drift.

Nøgletallene; overskudsgrad, dækningsgrad og kapacitetsgrad er særligt brugbare til at belyse bedriftens fokusområder i forsøget på at optimere fremstillingsprisen i den daglige drift. Det er dog ikke nok at fokusere på optimering af den daglige drift, der skal også tages højde for bedriftens rentabilitet. Dette kan belyses ved hjælp af afkastningsgraden, som dog er misvisende, hvis mange af driftsaktiverne lejes. Tidligere analyser har vist, at overskudsgraden er et godt supplement til afkastningsgraden i disse tilfælde.

Analysen har også vist, at de størrelsesøkonomiske fordele ikke umiddelbart er større, end at det sagtens kan lade sig gøre at have en lav fremstillingspris, selv om man er en relativt lille producent.

Den udførte analyse beror på sammenligning af gennemsnit mellem grupper af bedrifter. Som værktøj for den enkelte producent eller rådgiver anbefales det dog, at man samtidig ser på udviklingen i nøgletal og omkostningsfordeling over flere år, for at kunne vurdere i hvilken retning bedriften bevæger sig.

Alternativ tilgang

Der findes mange andre opdelingsmekanismer/-kriterier til bestemmelse af de bedste producenter. Blandt andet er det muligt at inddele producenterne i fraktiler efter et specifikt nøgletal. Ofte ses inddeling på baggrund af afkastningsgraden, da denne viser, hvilke bedrifter der er mest rentable. Men som det også er beskrevet i dette notat, har afkastningsgraden visse begrænsninger. Blandt andet vil det ikke være muligt at indregne bedrifter, der lejer alle driftsaktiver og afkastningsgraden vil være misvisende for bedrifter, der blot lejer nogle af driftsaktiverne. I datagrundlaget for dette notat vil det betyde en reduktion på 33 bedrifter samtidig med at resultatet bliver mindre repræsentativt, hvis alle lejere holdes ude. I Notatet nr. 1627 [1] identificeres overskudsgraden som et godt supplement til afkastningsgraden under visse forudsætninger. Overskudsgraden er dog heller ikke uden begrænsninger. Da dette nøgletal kun belyser indtjeningsevnen i den primære drift uden at tage højde for den investerede kapital. Alt i alt kan det konkluderes, at et enkelt nøgletal næppe kan danne grundlag for en repræsentativ og retfærdig identifikation af de bedste producenter.

Kvadrantanalysen er derfor et godt alternativ, der medfører, at analysen bliver mere nuanceret og påtager flere dimensioner, da inddelingen beror på mere end en enkelt parameter. I dette notat er inddelingen foretaget på baggrund af smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. produceret smågris. Der kan argumenteres for brugen af andre variable eller blot medregningen af flere eller færre omkostninger. Der er forsøgt mange forskellige alternativer, som alle har betydning for resultatet. Valget af aksevariable afhænger i høj grad af den sammenhæng, der ønskes fremhævet.

Smågriseprisen og fremstillingsprisen er valgt her, da denne opsætning gav det klareste billede af økonomien i smågriseproduktionen.

Referencer

[1]	Udesen, Finn K.; Pedersen, Thomas Ø.: (2016): Identifikation af de bedste slagtesvineproducenter. Notat nr. 1627 . Videncenter for Svineproduktion
-----	--

//KMY//

Appendiks

Gennemsnit af nøgletal og andre produktions- og regnskabsmæssige parametre 2015					
Bundlinje (kr.)	Alle	1	2	3	4
Driftsresultat hele bedriften ²	-550.336	342.803	-328.376	-735.357	-1.451.089
Driftsresultat pr. årssø, bedrift ²	-684	534	-406	-1.102	-1.624
Årets resultat pr. årssø, driftsgren	-1.166	-30	-837	-1.436	-2.333
Resultat af primær drift, bedriften ²	288.573	1.133.429	434.781	36.748	-346.816
Resultat af primær drift pr. årssø, bedrift ²	518	1.546	746	106	-174
Resultat af primær drift pr. årssø, driftsgren	-705	400	-407	-941	-1.845
Produktionsøkonomi					
Antal årssøer	681	712	680	616	755
Antal producerede smågrise	20.862	22.577	20.912	18.687	22.491
Producerede smågrise pr. årssø	30,48	31,59	30,69	30,22	29,53
Landbrugsareal i ha	182	195	188	150	210
Bruttoudbytte (kr.) mark inkl. IO pr. ha ³	8.687	8.606	8.543	8.696	8.999
Bruttoudbytte (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	10.220	11.079	9.946	10.510	9.402
Stk. omk. (kr.) mark pr. ha ³	-2.436	-2.365	-2.470	-2.449	-2.426
Stk. omk. (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	-6.959	-6.774	-6.656	-7.252	-7.163
DB (kr.) mark pr. ha ³	6.251	6.241	6.073	6.247	6.572
DB (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	3.261	4.306	3.291	3.259	2.239
Kapacitetsomk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-2.965	-2.819	-2.787	-3.197	-3.027
Kapitalomk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-1.461	-1.517	-1.340	-1.497	-1.545
Samlede omk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-11.386	-11.110	-10.783	-11.946	-11.735
Færdigblanding/Foderomkostninger	0,35	0,25	0,28	0,43	0,43
Hjemmeblander ⁴	0,68	0,74	0,76	0,60	0,59
Harmoni ³	4,78	3,61	4,42	7,20	3,04
JB ³	0,52	0,37	0,56	0,51	0,63
Produktionsøkonomiske nøgletal driftsgren (kr.)					
Arbejdsomkostninger pr. enhed, driftsgren	1.828	1.734	1.675	2.023	1.859
Foderomkostninger pr. enhed, driftsgren	5.835	5.696	5.583	6.104	5.949
Foderomkostninger pr. smågris	192	181	182	202	202
Bundet kapital pr. enhed	17.272	19.125	16.318	17.464	16.743
Fremstillingspris pr. produceret smågris	371,21	350,42	338,44	399,60	398,74
Pris pr. produceret smågris	343,23	360,88	322,11	363,11	329,54
Fortjeneste pr. produceret smågris ⁵	-27,98	10,47	-16,33	-36,49	-69,20
Økonomiske nøgletal					
Dækningsgrad (%), driftsgren	31,36	38,76	32,70	30,71	23,36

Dækningsgrad (%), mark ³	71,51	72,12	70,00	72,03	72,78
Dækningsgrad (%), bedrift	38,62	43,52	40,42	36,47	34,50
Overskudsgrad (%), driftsgren	-7,70	3,41	-4,67	-9,32	-20,37
Overskudsgrad (%), bedrift	0,22	6,73	2,21	-1,57	-6,25
Afkastningsgrad (%), driftsgren ¹	-4,87	1,74	-3,16	-6,55	-11,58
Afkastningsgrad (%), bedrift ¹	0,10	1,69	0,50	-0,44	-1,29
Aktivernes omsætningshastighed, driftsgren ¹	0,63	0,61	0,66	0,67	0,56
Aktivernes omsætningshastighed, bedrift ¹	0,24	0,24	0,24	0,24	0,22
Egenkapitalens forrentning (%) ¹	-0,31	0,01	-0,26	-0,16	-0,96
Kapacitetsgrad, driftsgren ¹	2,66	2,90	2,77	2,56	2,39
Kapacitetsgrad, bedrift ¹	2,86	3,03	2,87	2,81	2,73

1. Rene lejere, defineret som bedrifter med fast ejendom < 1mio, er ikke med i denne beregning.
2. Ejer aflønning er ikke fratrukket denne post.
3. Kun beregnet for bedrifter med planteavl (landbrugsareal > 0 ha).
4. Hjemmeblandere er producenter, hvor mindre end halvdelen af foderomkostningerne kommer fra indkøb af færdiblanding.
5. Fortjeneste pr. produceret smågris er defineret som forskellen på smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. smågris.

Gennemsnit af nøgletal og andre produktions- og regnskabsmæssige parametre

2014

Bundlinje (kr.)	Alle	1	2	3	4
Driftsresultat hele bedriften ²	-95.148	938.431	-249.359	-339.630	-735.379
Driftsresultat pr. årssø, bedrift ²	-130	1.102	-233	-430	-1.007
Årets resultat pr. årssø, driftsgren	-417	767	-240	-780	-1.558
Resultat af primær drift, bedriften ²	850.146	1.844.866	735.786	661.897	97.193
Resultat af primær drift pr. årssø, bedrift ²	1.207	2.262	1.207	946	325
Resultat af primær drift pr. årssø, driftsgren	106	1.243	263	-201	-1.041
Produktionsøkonomi					
Antal årssøer	686	803	673	668	588
Antal producerede smågrise	20.567	24.519	20.424	19.724	17.256
Producerede smågrise pr. årssø	29,95	30,43	30,48	29,43	29,45
Landbrugsareal i ha	180	205	164	187	163
Bruttoudbytte (kr.) mark inkl. IO pr. ha ³	8.339	8.824	8.137	8.203	8.238
Bruttoudbytte (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	11.194	11.918	10.958	11.334	10.396
Stk. omk. (kr.) mark pr. ha ³	-2.244	-2.308	-2.118	-2.293	-2.255
Stk. omk. (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	-7.064	-6.886	-6.806	-7.328	-7.230
DB (kr.) mark pr. ha ³	6.095	6.515	6.019	5.910	5.982
DB (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	4.130	5.032	4.152	4.006	3.166
Kapacitetsomk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-2.984	-2.784	-2.883	-3.089	-3.212
Kapitalomk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-1.562	-1.481	-1.509	-1.697	-1.512
Samlede omk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-11.611	-11.151	-11.197	-12.115	-11.954
Færdigblanding/Foderomkostninger	0,35	0,31	0,30	0,38	0,43
Hjemmeblander ⁴	0,67	0,70	0,74	0,63	0,59
Harmoni ³	3,82	3,99	3,65	4,19	3,14
JB ³	0,54	0,49	0,58	0,49	0,61
Produktionsøkonomiske nøgletal driftsgren (kr.)					
Arbejdsomkostninger pr. enhed, driftsgren	1.797	1.731	1.744	1.843	1.882
Foderomkostninger pr. enhed, driftsgren	5.976	5.863	5.747	6.207	6.068
Foderomkostninger pr. smågris	200	193	189	212	206
Bundet kapital pr. enhed	18.173	18.323	17.304	19.428	17.117
Fremstillingspris pr. produceret smågris	382,33	363,11	350,84	413,58	400,77
Pris pr. produceret smågris	395,00	414,55	370,29	413,67	375,80
Fortjeneste pr. produceret smågris ⁵	12,68	51,45	19,45	0,09	-24,98
Økonomiske nøgletal					
Dækningsgrad (%), driftsgren	36,49	41,97	37,64	35,00	30,35
Dækningsgrad (%), mark ³	72,54	72,98	73,66	71,52	72,14
Dækningsgrad (%), bedrift	41,92	46,37	42,16	40,81	37,89

Overskudsgrad (%), driftsgren	0,32	10,11	1,97	-2,18	-10,26
Overskudsgrad (%), bedrift	4,74	11,89	4,84	3,59	-2,48
Afkastningsgrad (%), driftsgren ¹	0,24	6,61	1,26	-1,58	-6,43
Afkastningsgrad (%), bedrift ¹	1,18	3,10	1,20	0,84	-0,76
Aktivernes omsætningshastighed, driftsgren ¹	0,65	0,64	0,70	0,62	0,63
Aktivernes omsætningshastighed, bedrift ¹	0,26	0,26	0,27	0,25	0,23
Egenkapitalens forrentning (%) ¹	-0,10	0,12	-0,26	-0,10	-0,15
Kapacitetsgrad, driftsgren ¹	2,88	3,25	2,93	2,77	2,54
Kapacitetsgrad, bedrift ¹	2,95	3,15	3,02	2,87	2,74

1. Rene lejere, defineret som bedrifter med fast ejendom < 1mio, er ikke med i denne beregning.

2. Ejer aflønning er ikke fratrukket denne post.

3. Kun beregnet for bedrifter med planteavl (landbrugsareal > 0 ha).

4. Hjemmeblandere er producenter, hvor mindre end halvdelen af foderomkostningerne kommer fra indkøb af færdiblanding.

5. Fortjeneste pr. produceret smågris er defineret som forskellen på smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. smågris.

Gennemsnit af nøgletal og andre produktions- og regnskabsmæssige parametre

2013

Bundlinje (kr.)	Alle	1	2	3	4
Driftsresultat hele bedriften ²	620.730	1.894.801	536.581	266.189	-112.286
Driftsresultat pr. årssø, bedrift ²	926	2.509	804	577	-97
Årets resultat pr. årssø, driftsgren	263	1.634	565	-253	-952
Resultat af primær drift, bedriften ²	1.511.375	2.712.484	1.482.235	1.195.829	711.499
Resultat af primær drift pr. årssø, bedrift ²	2.288	3.498	2.292	2.014	1.363
Resultat af primær drift pr. årssø, driftsgren	857	2.165	1.146	389	-341
Produktionsøkonomi					
Antal årssøer	637	749	651	625	506
Antal producerede smågrise	18.537	22.578	19.307	17.583	14.293
Producerede smågrise pr. årssø	29,08	30,11	29,53	28,37	28,31
Landbrugsareal i ha	175	200	165	182	154
Bruttoudbytte (kr.) mark inkl. IO pr. ha ³	8.834	9.350	8.502	8.734	8.921
Bruttoudbytte (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	12.774	13.819	12.622	12.823	11.791
Stk. omk. (kr.) mark pr. ha ³	-2.386	-2.525	-2.329	-2.292	-2.457
Stk. omk. (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	-7.825	-7.686	-7.585	-8.154	-7.863
DB (kr.) mark pr. ha ³	6.448	6.825	6.173	6.443	6.464
DB (kr.) svin pr. årssø, driftsgren	4.949	6.133	5.037	4.669	3.928
Kapacitetsomk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-3.064	-2.959	-2.919	-3.184	-3.228
Kapitalomk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-1.623	-1.539	-1.553	-1.738	-1.652
Samlede omk. (kr.) pr. årssø, driftsgren	-12.511	-12.184	-12.057	-13.076	-12.743
Færdigblanding/Foderomkostninger	0,38	0,36	0,37	0,41	0,38
Hjemmeblander ⁴	0,63	0,64	0,67	0,59	0,62
Harmoni ³	3,83	3,94	4,42	3,40	3,44
JB ³	0,54	0,55	0,54	0,48	0,63
Produktionsøkonomiske nøgletal driftsgren (kr.)					
Arbejdsomkostninger pr. enhed, driftsgren	1.815	1.751	1.720	1.902	1.908
Foderomkostninger pr. enhed, driftsgren	6.748	6.641	6.534	7.042	6.764
Foderomkostninger pr. smågris	233	221	222	250	240
Bundet kapital pr. enhed	19.207	19.475	18.707	20.016	18.488
Fremstillingspris pr. produceret smågris	420,77	390,84	386,86	460,57	447,78
Pris pr. produceret smågris	423,38	441,72	399,67	447,14	405,14
Fortjeneste pr. produceret smågris ⁵	2,61	50,88	12,81	-13,43	-42,64
Økonomiske nøgletal					
Dækningsgrad (%), driftsgren	38,33	44,15	39,72	36,21	32,89
Dækningsgrad (%), mark ³	72,05	71,98	70,90	73,28	72,08

Dækningsgrad (%), bedrift	43,40	48,09	43,43	42,24	39,95
Overskudsgrad (%), driftsgren	6,12	15,43	8,74	2,78	-3,28
Overskudsgrad (%), bedrift	10,57	17,43	11,10	9,11	4,36
Afkastningsgrad (%), driftsgren ¹	4,38	11,37	5,96	2,09	-2,38
Afkastningsgrad (%), bedrift ¹	2,96	4,92	3,22	2,38	1,28
Aktivernes omsætningshastighed, driftsgren ¹	0,71	0,76	0,71	0,69	0,66
Aktivernes omsætningshastighed, bedrift ¹	0,27	0,30	0,28	0,26	0,25
Egenkapitalens forrentning (%) ¹	0,13	0,27	0,07	0,15	0,05
Kapacitetsgrad, driftsgren ¹	3,24	3,64	3,33	3,11	2,87
Kapacitetsgrad, bedrift ¹	3,33	3,50	3,38	3,25	3,17

1. Rene lejere, defineret som bedrifter med fast ejendom < 1mio, er ikke med i denne beregning.

2. Ejer aflønning er ikke fratrukket denne post.

3. Kun beregnet for bedrifter med planteavl (landbrugsareal > 0 ha).

4. Hjemmeblandere er producenter, hvor mindre end halvdelen af foderomkostningerne kommer fra indkøb af færdiblanding.

5. Fortjeneste pr. produceret smågris er defineret som forskellen på smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. smågris.

Testresultater 2015

Tabellen viser forskellen mellem gennemsnittet af smågriseprisen og fremstillingsprisen pr. smågris for grupperne i numerisk rækkefølge i 2015. I parenteserne angives desuden resultatet af en test af, om der er forskel på gennemsnittet af de to anførte grupper (t-test). (***) (**), (*) indikerer signifikansniveau på henholdsvis 1, 5 og 10 procentniveau.

2015	Forskel på gennemsnit (driftsgren)						
	1 mod 2	3 mod 4	1 mod 3	2 mod 4	2 mod 3	1 og 2 mod 3 og 4	1 og 3 mod 2 og 4
Afkastningsgrad (driftsgren)	4,9 (***)	5,0 (***)	8,3 (***)	8,4 (***)	3,4 (***)	7,1 (***)	2,8 (***)
Overskudsgrad (driftsgren)	8,1 (***)	11,1 (***)	12,7 (***)	15,7 (***)	4,6 (***)	12,1 (***)	6,3 (***)
Fortjeneste pr. smågris	26,8 (***)	32,7 (***)	47 (***)	52,9 (***)	20,2 (***)	43,1 (***)	18,3 (***)
Årets resultat pr. smågris	806 (***)	897 (***)	1405 (***)	1496 (***)	599 (***)	1256 (***)	519 (***)
Forskel på gennemsnit (bedrift)							
Afkastningsgrad (bedrift)	1,2 (***)	0,9 (**)	2,1 (***)	1,8 (***)	0,92 (***)	1,7 (***)	0,5 (**)
Overskudsgrad (bedrift)	4,5 (***)	4,7 (***)	8,3 (***)	8,5 (***)	3,8 (***)	7,3 (***)	2,7 (**)
Driftsresultat pr. smågris	939 (***)	552 (*)	1635 (***)	1218 (***)	696 (***)	1254 (***)	401 (*)

Tabellen viser forskellen mellem medianen af udvalgte karakteriserende variable for grupperne i numerisk rækkefølge i 2015. I parenteserne angives desuden resultatet af en test af, om der er forskel på medianen af de to anførte grupper (Wilcoxon rank-sum test). (***) (**), (*) indikerer signifikansniveau op henholdsvis 1, 5 og 10 procentniveau.

2015	Forskel på median (driftsgren)						
	1 mod 2	3 mod 4	1 mod 3	2 mod 4	2 mod 3	1 og 2 mod 3 og 4	1 og 3 mod 2 og 4
Afkastningsgrad (driftsgren)	4,6 (***)	3,3 (***)	7,9 (***)	6,3 (***)	3,0 (***)	5,7 (***)	2 (***)
Overskudsgrad (driftsgren)	7,4 (***)	9,2 (***)	12,2 (***)	14 (***)	4,8 (***)	9,9 (***)	5,5 (***)
Fortjeneste pr. smågris	24,5 (***)	31,5 (***)	41 (***)	48 (***)	16,5 (***)	41 (***)	21,5 (***)
Årets resultat pr. smågris	725 (***)	943 (***)	1219 (***)	1437 (***)	494 (***)	1202 (***)	392 (***)
Forskel på median (bedrift)							
Afkastningsgrad (bedrift)	0,8 (***)	0,7 (**)	1,7 (***)	1,5 (***)	0,8 (***)	1,5 (***)	0,3 (**)
Overskudsgrad (bedrift)	4,0 (***)	3,7 (***)	7,5 (***)	7,13 (***)	3,5 (***)	6,9 (***)	2,35 (**)
Driftsresultat pr. smågris	937 (***)	480 (**)	1453 (***)	996 (***)	516 (**)	1049 (***)	297 (**)

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 45 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@seges.dk

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.